ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/21/2478

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	26.08.2021 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	14.07.2021 (registreeritud inspektsioonis 16.07.2021)
Teabevaldaja	Maardu Rukkilille Lasteaed aadress: Nurga 2, 74113 Maardu e-posti aadress: maardurukkilill@gmail.com
Vaide esitaja	Eraisik aadress: Xxxxxxxxx xxx xx, 74117 Maardu e-posti aadress: xxxxx.xxxxxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:
Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

1) jätta vaie rahuldamata;
2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.

VAIDLUSTAMISVIIDE:
Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 (2)). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni vastu halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:
1. 06.07.2021 esitas vaide esitaja Maardu Rukkilille Lasteaiale nii selgitustaotluse kui teabenõude.
2. Kuna Maardu Rukkilille Lasteaed seaduses sätestatud tähtaja jooksul teabenõudele ei vastanud, siis esitas vaide Andmekaitse Inspektsioonile teabenõudele tähtaegselt vastamata jätmise osas vaide.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Kaebaja esitas, 06. juuli 2021, teabenõude haridusasutusele Maardu Rukkilille lasteaed.
Teabenõue on esitatud haridusasutuse ametlikule e-posti aadressile
Teabenõudele ei ole vastatud.

Kaebaja soovib, et haridusasutus Maardu Rukkilille lasteaed esitaks kaebaja teabenõudele korrektse digitaalselt allkirjastatud vastuse, kuhu on vajadusel lisatud vajalikud manused. Igal küsimusel on oma punkt, igal vastusel olgu samuti oma punkt, mis ühtib küsimuse punktiga.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Vastused Andmekaitse Inspektsiooni (AKI) küsimustele nende esitamise järjekorras:
1. Vaide esitanud Eraisik ei ole 06.07.2021 e-kirjas (lisatud) kasutanud kordagi sõna teabenõue, kuid kirja sisu on lihtsalt ebaviisakas selles sisalduva ähvarduse ja vastajat survestava (dikteeriva) käitumise tõttu.
2. Küsimusele kas ei ole võimalik vastata, kuna teabenõuet ei ole esitatud.
3.Vaide esitaja Eraisik on 06.07.2021 e-kirjas avaldanud, et tegemist on selgitustaotlusega.
4. Vaide esitajale tema e-kirjadele vastamiseks ei olnud võimalik saata ühtegi dokumenti.
5. Kõnealusele 06.07.2021 e-kirjale on vastatud 26.07.2021 (lisatud).

Selgitame, et vaide esitaja ei ole 06.07.2021 e-kirjaga AKI 03.08.2021 järelepärimises tsiteeritud teksti Lasteaiale Rukkilill saatnud. Meie hinnangul on tegemist lihtsalt on pahatahtliku isikuga, kes lõbustab ennast teiste asjatu tülitamisega.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Andmekaitse Inspektsiooni pädevus ja juurdepääs avalikule teabele

Tulenevalt avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punktist 1 teostab Andmekaitse Inspektsioon teabevaldajate üle järelevalvet teabenõuete täitmisel ja teabe avalikustamisel. AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites.

Seega mitte iga kiri asutusele ei ole teabenõue. Teabenõue puudutab asutuses olemas oleva dokumendi või muu teabe (nii paberil kui digitaalkujul) väljastamist. Teabenõudega võib välja küsida näiteks terve dokumendi või ka üksnes selle väljavõtteid. Samuti näiteks väljavõtteid mingist andmekogust või andmestikust. Kui aga soovitakse küsimustele vastuseid, mis eeldab selgituste andmist ja vastuse koostamist, siis sellise pöördumise puhul on tegemist selgitustaotlusega, millele vastamist reguleerib märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seadus, mille üle puudub inspektsioonil järelevalvepädevus.

Kuna Andmekaitse Inspektsioon ei teosta järelevalvet selgitustaotlustele vastamise üle, siis on antud juhul vaide esemeks ainult 06.07.2021 kell 17.02 edastatud teabenõudele vastamata jätmine.

Ka ei kohusta ega reguleeri avaliku teabe seadus asutustel Facebooki lehe pidamist, mistõttu ei kuulu inspektsiooni pädevusse anda hinnanguid, mis keeles ja millist teavet tuleb seal avalikustada. Avaliku teabe seadus reguleerib ainult asutuste veebilehtedel teabe avalikustamist. Lisaks on lasteaed vaide esitajale selgitanud, et tegemist ei ole lasteaia ametliku veebilehega.

Teabenõudele vastamata jätmine

Tulenevalt AvTS § 5 lg 1 punktist 1 on teabevaldajateks riigi- ja kohaliku omavalitsuse

asutused. Kuna avaliku teabe seadus ei erista ametiasutusi ja ametiasutuste hallatavaid asutusi, siis on munitsipaallasteaia puhul tegemist teabevaldajaga AvTS § 5 lg 1 p 1 mõistes, kellel on kohustus vastata teabenõuetele viie tööpäeva jooksul (AvTS § 18 lg 1). Ka juhul kui kodaniku pöördumine on pealkirjastatud „Teabenõue", kuid sisult on tegemist selgitustaotlusega, siis tuleb viie tööpäeva jooksul keelduda teabenõude täitmisest ning selgitada, et isiku pöördumise puhul ei ole tegemist teabenõudega, vaid tegemist on selgitustaotlusega (AvTS § 23 lg 2 p 5). Kodanik ei pea teadma, millal on tema pöördumise puhul tegemist teabenõudega või millal selgitustaotlusega, küll aga peab seda oskama hinnata teabevaldaja.

Vastuses inspektsiooni järelepärimisele on Maardu Rukkilille Lasteaed teatanud, et nad ei ole saanud pöördumist, milles oleks kasutatud sõna „Teabenõue", kuigi 26.07.2021 teabenõudjale edastatud vastus sisaldas vastuseid teabenõudes esitatud küsimustele. Eeltoodust tulenevalt palus inspektsioon telefoni teel lasteaial täiendavalt kontrollida, kas lasteaiale ikka tõepoolest ei ole laekunud vaide esitaja 06.07.2021 kell 17.02 edastatud pöördumine, mis oli pealkirjastatud „Teabenõue" ning milles vaide esitaja esitas järgmised taotlused:

1. Palun esitage, teave, et olete minu, 27. mai 2021 ja 06.07.2021, Teie haridusasutusele saadetud e-kirjad(Lisa1) kätte saanud ja ühes sellega ka selgitustaotluse.

2. Palun esitage teave, et haridusasutuse „Maardu Lasteaed Rukkilill" Facebooki lehekülg mis on ära näidatud dokumendi lisades (Lisa2) kuulub lasteaiale „Maardu Lasteaed Rukkilill".

3. Palun esitage teave, isikute nimed, kes haldavad ja vastutavad haridusasutuse „Maardu Lasteaed Rukkilill" Facebooki leheküljel toimuva eest.

Täiendava kontrolli tulemusena selgus, et lasteaiale oli siiski laekunud ka teine pöördumine, mis sisaldas ka vaide esitaja poolt edastatud teabenõuet. Samas ei saa edastatud teabenõuet (sisust lähtuvalt) siiski käsitleda teabenõudena avaliku teabe seaduse mõistes, kuna vaide esitaja ei ole soovinud ühegi dokumendi koopiat, vaid asutuselt selgitusi, millele lasteaed vastas 26.07.2021. Kuna Andmekaitse Inspektsioon ei teosta järelevalvet selgitustaotlusele vastamise üle, siis ei anna inspektsioon hinnangut vastuse sisule.

Tõsi, vaide esitaja on küll teabenõudes märkinud, et vajadusel tuleks lisada ka manused, kuid jääb selgusetuks, millised manuseid/dokumente vaide esitaja on sellega silmas pidanud. Siinkohal juhin vaide esitaja tähelepanu sellele, et kui vaide esitaja soovis väljavõtteid näiteks Facebooki konto omaniku/haldja andmetest, siis oleks seda tulnud selgelt ka küsida. Ei saa eeldada, et teabevaldaja peaks oskama ära arvata, mida vaide esitaja on manuste all silmas pidanud.

Kuna 06.07.2021 teabenõudes ei küsitud ühegi dokumendi koopiat, vaid sooviti eelkõige selgitusi ning lasteaed on vastanud pöördumises esitatud küsimustele, siis loeb inspektsioon 26.07.2021 vastusega ka 06.07.2021 esitatud teabenõude täidetuks. Et vaide esitaja on soovinud just vastuseid oma küsimustele nähtub ka inspektsioonile edastatud vaidest, milles vaide esitaja *soovib, et haridusasutus Maardu Rukkilille lasteaed esitaks kaebaja teabenõudele korrektse digitaalselt allkirjastatud vastuse, kuhu on vajadusel lisatud vajalikud manused. Igal küsimusel on oma punkt, igal vastusel olgu samuti oma punkt, mis ühtib küsimuse punktiga*. Seega võib lasteaiale ette heita vaid seda, et teabenõudele ei ole vastatud seaduses sätestatud tähtaja jooksul.

Kui aga vaide esitaja leiab, et talle on jäänud mingi konkreetne dokument siiski väljastamata, siis tuleb vaide esitajal oma teabenõuet täpsustada. Mis aga puudutab vaide esitaja soovi saada vastus digitaalselt allkirjastatud kujul, siis avaliku teabe seadus ega ka märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seadus ei sätestada, et teabenõude vastused tuleb edastada digitaalselt allkirjastatud kujul. AvTS § 17 lg 4 annab teabnõudjale küll õiguse nõuda

dokumente ametliku kinnitusega juhul, kui see on vajalik teabenõudja õiguste ja vabaduste kasutamiseks ning kohustuste täitmiseks, kuid antud juhul ei ole tegemist eelkirjeldatud olukorraga.

Eeltoodust tulenevalt kuna vaide esitaja 06.07.2021 pöördumisele on menetluse kestel 26.07.2021 vastatud ning vaide esitaja ei ole vastuse osas täiendavaid pretensioone esitanud, siis jääb vaie rahuldamata.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
jurist
peadirektori volitusel